

ГУРІН Руслан Анатолійович,
*курсант факультету службово-бойової
діяльності, 232 навчальної групи,
Київський інститут Національної гвардії
України*

ЛЕЩЕНКО Анжеліка Вячеславівна,
*викладач кафедри мовної підготовки,
Київський інститут Національної гвардії
України*

МОВНА ПІДГОТОВКА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Міністерство оборони України продовжує реформування та розвиток Збройних Сил у напрямку співпраці з європейськими країнами, тому володіння іноземними мовами набуває все більшого значення. Це дозволяє впроваджувати євроатлантичні стандарти та взаємосумісність з країнами-членами та партнерами НАТО, а також визначає участь у багатонаціональних операціях, навчаннях та інших заходах міжнародного оборонного співробітництва. Міністерство оборони України активно організовує та проводить мовну підготовку для забезпечення відповідності особового складу євроатлантичним стандартам володіння іноземними мовами. Однак поточна ситуація вимагає коригування цільових рівнів володіння іноземними мовами та посилення уваги до якості освіти, матеріально-технічного забезпечення та методичних засад мовної підготовки [3].

У програмах США, Великобританії, Канади, Австралії, Австрії та Угорщини здійснюється неперервна мовна підготовка військовослужбовців, що є критичним аспектом їхнього професійного розвитку. Ці програми адресовані різним категоріям військовослужбовців у межах збройних сил та цивільного персоналу. При цьому США виділяються кількістю учасників, відбираючи близько 1 мільйона осіб щорічно, що робить їхню програму найбільшою серед усіх розглянутих країн. Велика Британія, хоча має меншу кількість слухачів, проте акцентує на розвитку військової термінології разом зі змішаними формами навчання. Канада та Австралія слідують за США використовуючи онлайн-курси та очні курси для підвищення

рівня мовної компетентності військовослужбовців. Австрія та Угорщина, своєю чергою, застосовують традиційні методи навчання, спираючись на військових викладачів та технічне забезпечення, що дозволяє забезпечити ефективну підготовку, але при цьому може вимагати більш тривалого часу [1].

Забезпечення ефективності мовної підготовки особового складу Збройних Сил України невід'ємно пов'язане з розвитком стійкої внутрішньої мотивації військовослужбовців щодо вивчення іноземних мов, за допомогою активізації навчально-пізнавальної діяльності. Це охоплює поєднання всіх аспектів освітньої діяльності для досягнення ефективного результату, включаючи різноманітні форми, методи та засоби навчання, постійний інтерактивний зворотний зв'язок між усіма учасниками освітнього процесу, підтримку рівня мовних знань та самовдосконалення, а також стимулювання особового складу до самостійної освіти та розвитку лідерських якостей. Крім того, важливим аспектом є ефективний механізм просування та використання мовно підготовлених кадрів за допомогою кадрового менеджменту, який забезпечує їхнє залишання на військовій службі протягом необхідного часу [2].

Володіння іноземними мовами відкриває військовослужбовцям широкі можливості, забезпечуючи їм ефективну комунікацію з представниками з інших країн, стратегічну перевагу у розумінні та аналізі дій противника, а також розширюючи їхні горизонти як у професійній, так і в особистій сфері [5].

Ефективні методи мовної підготовки включають практичний підхід з активним застосуванням мови у реальних ситуаціях, використання сучасних технологій, таких як онлайн-ресурси та додатки, індивідуальний підхід до кожного військовослужбовця, що дозволяє максимально мотивувати їх у процесі навчання [5].

Необхідність удосконалення мовної підготовки у системі Міністерства оборони України виправдана кількома чинниками. По-перше, національна система мовної підготовки ще не повністю відповідає європейським та євроатлантичним стандартам у галузі іншомовної освіти. По-друге, існує актуальна потреба у

подальшому розвитку взаємосумісності з відповідними військовими структурами країн-членів та партнерів НАТО. Нарешті, зростають вимоги до рівня володіння іноземними мовами у службовій діяльності особового складу Збройних Сил України та інших військових формувань згідно з законодавством України [4].

Список використаних джерел:

1. Ворона Т., Ворона А., Ворона М. Мовна підготовка військовослужбовців: закордонний досвід. *Військова освіта*. 2022, № 1 (45). С. 40-51. DOI: <https://doi.org/10.33099/2617-1783/2022-45/40-51>
2. Дорожня карта вдосконалення мовної підготовки у Збройних силах України на 2021-2025 роки): затверджено МОУ 01.03.2021 р. 10 с. URL: https://www.mil.gov.ua/content/education/doroznya_karta_2021.pdf
3. Основні засади мовної підготовки особового складу у системі Міністерства оборони України: затверджено ТВО МОУ 08.08.2019 р. 2019. 34 с. URL: <https://nuou.org.ua/assets/documents/osn-zas-mp.pdf>
4. Пашук Ю. М., Каменцев Д. С., Пасічник С. М., Сергієнко Т. М. Основні напрямки вдосконалення мовної підготовки курсантів у межах академічного військового співробітництва. *Вісник КНУ імені Тараса Шевченка Військово-спеціальні науки*. 2021, № 1(45). С. 20-24. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2217.2021.45.20-24>
5. Шалигіна, Н. 2023. Особливості мовної підготовки військових фахівців в умовах воєнного стану в Україні. *Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ»*. June 23, 2023; Oxford, UK (Jul. 2023). С. 217–218. DOI: <https://doi.org/10.36074/logos-23.06.2023.60>